

A.- Θέμα A-2I. Ο Αμερικανός πρόεδρος Αβραάμ Λίνκολν είπε κάποτε: "Όπως δεν θα ήθελα να είμαι δούλος, έτσι δεν θα ήθελα να είμαι και αφέντης". Με βάση αυτή τη θέση: α) να αναλύσετε πώς εννοείτε την έννοια "ισότητα" και β) πιστεύετε στην καθιέρωση από τα σύγχρονα κράτη της ισότητας ανάμεσα στα δύο φύλα; -

B.- Θέση διαπιστωμένη από το θέμα: Αυτή που αναφέρεται ότι λέχθηκε από τον Αμερικανό πρόεδρο Αβραάμ Λίνκολν. Η θέση αυτή θα μείνει σχολιαστική ως προς την πιστότητά της, αλλά θα πρέπει να αναλυθεί ως προς το περιεχόμενο και την ιστορική αλήθεια που περικλείει. Ακόμα το θέμα έχει δύο σαφέστατα ερωτήματα.

Γ.- Ουσία του περιεχομένου. Με βάση το λεχθέν: ισότητα με όλη τη σημασία της λέξεως αυτής (αναλύεται πιο κάτω). Τα ερωτήματα θέλουν σαφή απάντηση στα ζητούμενα και μόνο.

Δ.- Περιορισμοί του θέματος. Στη θέση του Αμερικανού προέδρου θα γίνει απλή τοποθέτηση. Ο σχολιασμός της είναι περιττός και όχι αναγκαίος. Το πρώτο ερώτημα: ανεικτό σε κάθε είδους ανάλυση (πιο κάτω δίνεται μια περιεκτική αναφορά στον όρο). Το δεύτερο ερώτημα δεν είναι άσχετο από το πρώτο. Αυτό σημαίνει ότι η θετική ή αρνητική απάντηση θα έχει σχέση με την απάντηση του πρώτου ερωτήματος.

Ε.- Ανάλυση του θέματος με βάση τον προβληματισμό του: Α. Ιστορική αναφορά στην πραγματικότητα που οδήγησε τον Αβραάμ Λίνκολν να κάνει χρήση αυτής της θέσης. (Παραπομπή στην Αμερικανική ιστορία που περιέχεται σε όλα τα σχολικά εγχειρίδια). Το αν είναι σωστή ή όχι αυτή η θέση θα φανερωθεί από τις απαντήσεις που θα δώσετε στα ερωτήματα του θέματος. Β. Το πρώτο ερώτημα: με βάση την κοινωνιολογικοπολιτική και οικονομική προσέγγιση που υπάρχει, ο όρος αυτός σημαίνει: εξασφάλιση σε όλα τα μέλη της κοινωνίας ίσων όρων και δυνατοτήτων για την ελεύθερη ανάπτυξη των ικανοτήτων και την ικανοποίηση των αναγκών τους. Αυτή η ιδέα βρίσκεται μέσα στην ιστορία ολόκληρης της ανθρωπότητας. Ανάλογα όμως με τις ιδέες των διάφορων κοινωνικών τάξεων και θεωρητικών δίνονταν πάντα μια ξεχωριστή ερμηνεία στον όρο αυτό, ανέλογη με τα συμφέροντα και τους σκοπούς που εξυπηρετούσαν. Διάφορες σύντομες απόψεις για την ισότητα: Ο επιστημονικός κομμουνισμός θέλει την πραγματική έννοια να στηρίζεται σε μια καθορισμένη κοινωνικοοικονομική και πολιτική συγκρότηση της κοινωνίας με βάσεις όχι μόνο νομικές αλλά και κοινωνικές. Η κομμουνιστική ισότητα σημαίνει ότι όλοι οι άνθρωποι θα έχουν ίση θέση στην κοινωνία, την ίδια σχέση προς τα μέσα παραγωγής, ίσους όρους εργασίας και κατανομής, αρμονική σχέση ανάμεσα στο άτομο και την κοινωνία ανάλογα με την αρχή "από τον καθένα σύμφωνα με τις ικανότητες, στον καθένα σύμφωνα με τις ανάγκες του". Η αστική δημοκρατία με τον όρο αυτό διακηρύχνει την τυπική είτε τη νομική ισότητα του κατόχου της ατομικής ιδιοκτησίας και του προλεταρίου, του εκμεταλλευτή και του εκμεταλλευόμενου (Λένιν, "Απαντα, 5η έκδ, τόμ. 4I, σελ. 162). Η μικροαστική αρχή της ισοπέδωσης σύμφωνα με την οποία η ισότητα εννοείται ως η μηχανική και απόλυτη εξίσωση όλων των μελών της κοινωνίας με βάση την περιουσιακή κατάσταση, δηλαδή εξισωτική κατανομή των αγαθών. Αυτή επιτυγχάνεται με διοικητικές λύσεις, μεταρρυθμίσεις, μεγάλα άλματα, δηλαδή λείπει το κοινωνικό μέρος της συνεχούς πάλης του ανθρώπου για το αύριο και τις υλικές του ανάγκες. Οι Μαρξ-Ενγκελς τόνιζαν: "η διαφορά στην δραστηριότητα, στην εργασία δε θα προκαλεί καμιά ανισότητα, κανένα πλεονέκτημα με την έννοια της ιδιοκτησίας και της κατανάλωσης" ("Απαντα τόμ 3 σελ. 542). Γ. Με βάση την αρχή και του ελληνικού συντάγματος, ότι όλοι είναι ίσοι απέναντι στο νόμο, με βάση ότι ο νόμος δεν κάνει διακρίσεις, με βάση τις κοινωνικές συνθήκες προσφοράς εργασίας, θωπότητας και κοινωνικής δικαιοσύνης, η καθιέρωση αυτής της ισότητας είναι νομότυπη, αλλά όχι και κοινωνική. Αυτό αποδεικνύεται από τα αναπτυχθέντα στο Β.

ΣΤ.- Χρησιμοποίηση βοηθημάτων με προκαθορισμένα πρότυπα: Ισότητα- Ανθρώπινες σχέσεις- Άνθρωπος και κοινωνία- Νόμοι- Δίκαιο κ.α.

Ζ.- Κοινωνιολογικό πρόβλημα: Κοινωνική ισότητα.

Η.- Βιβλιογραφία σελίδας: Κοινωνιολογία, Γ. Λυκείου, ΟΕΔΒ- Σύντομο κοινωνικοπολιτικό λεξικό, Σύγχρονη εποχή, Αθήνα - Θεμέλιο στην έκθεση ιδεών, τόμος 2ος, λήμμα "Το δόγμα της ισότητας" -.

Γιώργος Κρικώνης-Φιλολόγος
1985.